

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ “НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ”

1407 София, бул. “Черни връх” 45, тел. 8147109, факс:9632188, e-mail: dans@dans.bg

 Рег. № ДН-1050
 екз. № 1

12 -05- 2020

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	<u>КС-053-06-14</u>
дата	<u>12.05. / 2020</u> г.

**ДО
 ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
 КОМИСИЯТА ПО
 ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И
 ОБЩЕСТВЕН РЕД
 КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
 Г-Н ПЛАМЕН НУНЕВ**

 На Ваш рег. № КС-053-06-14/11.05.2020 г.
 По наш вх. № РД-1283/12.05.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НУНЕВ,

Във връзка с внесен в Народното събрание от Искрен Веселинов и група народни представители проект на Закон за допълнение на Закона за чужденците в Република България със сигнатура 054-01-38 от 04.05.2020 г., Държавна агенция „Национална сигурност“ изразява следното становище, в рамките на своята компетентност:

Предложеният проект на закон предвижда създаването на изцяло нов режим за издаване на визи за краткосрочно пребиваване (виза вид „С“) и за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“) при наличието на специална цел на пребиваването, а именно ползването на туристическа услуга или почивка в собствен на кандидата за виза жилищен недвижим имот.

Считаме, че сега действащата правна уредба предвижда достатъчно възможности за издаване на различни видове визи, отговарящи на целите, поставени от вносителите на законопроекта, като създаването на нови процедурни правила би довело до утежняване на дейността на компетентните за издаването на визи органи.

1. По отношение на § 1 от законопроекта, предвиждащ създаването на чл. 14б от Закона за чужденците в Република България, уреждащ специален ред за издаване на виза за краткосрочно пребиваване с цел ползване на туристическа услуга:

На първо място, разпоредбата на чл. 14 от Закона за чужденците в Република България е достатъчно широко формулирана при определяне на целите и срока, за който може да бъде издадена виза за краткосрочно пребиваване, поради което въвеждането на специална разпоредба относно издаването на виза с цел ползването на туристическа услуга не е необходимо и не е мотивирано.

На следващо място, считаме, че предложените текстове противоречат на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс).

Следва да се има предвид, че оправомощеното лице в дипломатическото или консулското представителство, което следва да вземе решение относно издаването на виза за краткосрочно пребиваване въз основа единствено на електронно попълнен формуляр, съгласно предложената с § 1 от законопроекта разпоредба на чл. 14б, ал. 3 от Закона за чужденците в Република България, не би могло да направи преценка относно истинността на приложените към формуляра документи, които не е предвидено да бъдат представени в оригинал, както и относно действителната самоличност на заявителя.

Създаването на възможност за издаване на виза единствено чрез подаването на електронно попълнен формуляр препятства и изпълнението на задължението на компетентните държавни органи за събиране на биометрични данни на кандидата за виза (чл. 13 от Визовия кодекс).

В действителност, Визовият кодекс допуска възможност за електронно подаване на заявления за виза, но само при подписване на заявлението с квалифициран електронен подпис (чл. 11, пар. 1а от Визовия кодекс), каквото изискване не е предвидено в разпоредбата на чл. 14б от Закона за чужденците в Република България, която се предвижда да бъде създадена с § 1 от законопроекта.

Независимо от възможността за подаване на електронно заявление, предвидена в чл. 11 от Визовия кодекс, тази възможност не изключва задължението за събиране на биометрични данни (чл. 10, пар. 1 от Визовия кодекс).

Противоречащи на Визовия кодекс са и текстовете, изискващи решението за издаване на виза да бъде взето в рамките на 5 работни дни (противоречи на чл. 23 от Визовия кодекс), както и тези, предвиждащи визовият стикер да бъде полаган от органите за граничен контрол (противоречи на чл. 4, пар. 2 от Визовия кодекс).

Следва да бъде отчетен и фактът, че предвиждането на възможност за вземане на решение за издаване на виза единствено от оправомощеното лице в дипломатическото или консулското представителство, без същото да бъде съгласувано с компетентните национални органи, би създавало предпоставки за възникване на рискове за националната сигурност, свързани с проникването на територията на Република България и на Европейския съюз на лица от рискови държави, както и такива, членуващи във или подпомагащи терористични организации.

2. По отношение на § 2 от законопроекта, предвиждащ създаването на чл. 15а от Закона за чужденците в Република България, уреждащ специален ред за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с цел почивка в собствен на кандидата за виза жилищен недвижим имот:

Визите за дългосрочно пребиваване са уредени в разпоредбите на чл. 15, ал. 1 и 2 от Закона за чужденците в Република България. За виза за дългосрочно пребиваване по чл. 15, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България кандидатстват чужденци, имащи намерение трайно да пребивават в страната. За виза за дългосрочно пребиваване по чл. 15, ал. 2 от Закона за

чужденците в Република България кандидатстват чужденци, имащи намерение да пребивават в страната за сравнително кратък период от време, обусловен от извършването на конкретна дейност – извършване на научни изследвания, обучение до една година и други.

Разпоредбата на чл. 15а от Закона за чужденците в Република България, която се предвижда да бъде създадена с § 2 от законопроекта, урежда ред за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, която има характеристиките на двата посочени по-горе вида визи – по чл. 15, ал. 1 и 2 от Закона за чужденците в Република България. От една страна, се дава възможност за неограничен престой в страната (визата може да бъде преиздавана). От друга страна, не се изисква чужденецът да има намерение да получи разрешение за пребиваване, а единствено престоят му да е с цел почивка.

Обсъжданата разпоредба предвижда създаването на облекчен ред за кандидатстване за виза на определена категория лица – собственици на жилищни недвижими имоти в страната. Посредством същата се създава възможност за неограничен престой в страната на чужденци, само и единствено въз основа на декларирано вещно право.

Считаме, че така предвидената възможност е дискриминационна спрямо останалите категории лица, кандидатстващи за виза по чл. 15, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България, които следва да отговарят на много по-завишени изисквания, в сравнение с тези, регламентирани в чл. 15а от Закона за чужденците в Република България, който се предвижда да бъде създаден с § 2 от законопроекта.

Необходимо е да бъде отбелязано, че предвидената възможност за пребиваване до 360 дни в рамките на 2 години съществува и към настоящия момент, като Законът за чужденците в Република България допуска издаването на виза за краткосрочно пребиваване със срок на валидност до 5 години и с право на престой от 180 дни годишно (чл. 14 от Закона за чужденците в Република България). Издаването на подобна виза е в съответствие и с Визовия кодекс (чл. 24 от Визовия кодекс). В този смисъл, въвеждането на нов вид виза за дългосрочно пребиваване не е необходимо и не е мотивирано.

На следващо място, следва да бъде посочено, че досегашната практика във връзка с контролната дейност по пребиваването на чужденци показва, че се увеличават случаите на кандидати за издаване на виза за краткосрочно пребиваване на основание закупен недвижим имот на територията на страната. В голяма част от случаите закупуването на подобни имоти цели получаването на достъп до територията на държава-членка на Европейския съюз от лица от рисков държави, имащи намерението за използват страната като транзитен пункт към страни от Западна Европа. В този смисъл, създаването на възможност виза за дългосрочно пребиваване да бъде издавана единствено на основание придобито вещно право, а именно право на собственост върху жилищен недвижим имот, би създавало риск от миграционен натиск, който трудно би могъл да бъде контролиран.

Не на последно място, въпреки че в предварителната оценка на въздействието на законопроекта е посочено, че не се предвиждат промени в други нормативни актове, следва да се има предвид, че обсъжданите текстове на чл. 14б и чл. 15а от Закона за чужденците в Република България, които се предвижда да

бъдат създадени със законопроекта, ще наложат промени в редица подзаконовни нормативни актове. Такива са Правилникът за прилагане на Закона за чужденците в Република България, Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с Постановление № 198 на Министерския съвет от 2011 г. и Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи.

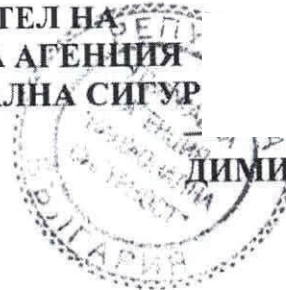
Визираните нормативни актове уреждат извършването на съгласувателни процедури от компетентните ведомства – Министерство на външните работи, Министерство на вътрешните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“, във връзка с издаването на визи. При уреждането на нов ред за издаване на визи за пребиваване в страната, ще се породят и необходимостта от преразглеждане на посочените по-горе процедури, като се предвидят съответни срокове за разглеждане от отделните ведомства на заявленията за издаване на визи, необходимите документи, които следва да бъдат прилагани към заявленията и др.

В заключение, както сме посочили по-горе, считаме, че настоящата правна уредба в обсъжданата област отговаря в голяма степен на целите, поставени от вносителите на законопроекта, като приемането на предложените текстове би създавало редица рискове за националната сигурност на страната по изложените по-горе съображения.

Предварително Ви благодаря за проявеното разбиране!

С уважение,

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
„НАЦИОНАЛНА СИГУР**

ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ